

7/11490

T.C.
ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Sayı : B.15.0.SGB.02.610 - 12

26 OCAK 2010

Konu :Yazılı Soru Önergesi

001185

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi: TBMM Başkanlığının, 29.12.2009 tarih ve A.01.0.GNS.0.10.00.02-18410 sayılı yazısı.

Erzincan Milletvekili Sayın Erol TINASTEPE'nin tarafıma tevcih ettiği 7/11490 esas nolu yazılı soru önergesi, T.B.M.M. İç Tüzüğü'nün 99 uncu maddesi gereği, TEDAŞ Genel Müdürlüğünden alınan yazılı bilgiler doğrultusunda aşağıda cevaplandırılmaktadır.

Bilgilerinize arz ederim.

Taner YILDIZ
Bakan

EKLER :
EK-1 Önerge Cevabı (2 Sayfa)

DAĞITIM :
Gereği : Bilgi :
TBMM Bşk. Başbakanlık

ERZİNCAN MİLLETVEKİLİ SAYIN EROL TINASTEPE'NİN
YAZILI SORU ÖNERGESİ VE CEVAPLARI
(7/11490)

Sorular 1, 2, 4:

2008 yılı başından itibaren elektrik fiyatlarına yapılan zamlar dikkate alındığında, sadece son 20 aylık dönemde elektrik fiyatlarındaki artış yüzde 70'lerin üzerinde olmuştur. Ülkemiz, 2002 yılından itibaren enerji alanında hiçbir yatırım yapılmaması ve enerjide oluşturulan dışa bağımlılık sonucunda hem ciddi bir enerji kriziyle hem de fahiş fiyatlarla elektrik kullanımıyla karşı karşıya kalmaktadır. Türkiye'de, elektrik dağıtım ve pazarlama sürecindeki teknik yetersizlikler sebebiyle ve elektrik tüketim bedelinin yüksek olması nedeniyle, geçim sıkıntısı çeken bazı vatandaşlarımız illegal yollarla kaçak elektrik tüketimine yönelmektedir. Bunun sonucunda istenmeyen cezai durumlar ortaya çıkmaktadır.

- Son 1 yılda kaçak elektrik kullandıkları gerekçesiyle, haklarında yasal işlem yapılan abone sayısı kaçtır? Son 5 yıllık dönemde kaçak elektrik kullanım artış veya azalış oranları ne kadar olmuştur? En fazla kaçak elektrik kullanımının yoğun olduğu illerimiz hangileridir?

- Zorunlu tüketim ürünü olan elektriğin, bu kadar yüksek fiyatlarla vatandaşa verilmesi sosyal devlet anlayışı ile çelişmiyor mu? Elektrik fiyatlarının yüksek olması sizce kaçak elektrik kullanımını arttırıcı bir sebep değil midir?

- Elektrik üzerinden alınan dolaylı fonların elektrik abonelerine yansıyan miktarı ne kadardır? Bu fon ve vergilerin kaldırılması veya azaltılması yönünde, Bakanlık olarak bir çalışmanız var mıdır?

Cevaplar 1, 2, 4:

Ülkemizde 2002 yılından itibaren enerji alanında yatırım yapılmadığı iddiaları gerçeği yansıtmamakta olup, 2003-2009 yılları arasında işletmeye alınan toplam elektrik enerjisi kurulu gücü 12.940 MW'dır. Ayrıca, ülkemizin dışa bağımlılığının azaltılması ve sürdürülebilir kalkınmasının temini için sürekli, verimli ve ucuz enerji sağlaması amacına yönelik olarak, Yenilenebilir Enerji Kaynaklarının Elektrik Enerjisi Üretimi Amaçlı Kullanımına İlişkin 5346 sayılı Kanun, 5627 sayılı Enerji Verimliliği Kanunu ve 5784 sayılı Elektrik Piyasası Kanunu ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun yürürlüğe konulmuştur. Diğer taraftan, Yüksek Planlama Kurulu'nun 18.05.2009 tarih ve 2009/11 sayılı Kararı ile kabul edilen "Elektrik Enerjisi Piyasası ve Arz Güvenliği Strateji Belgesi"nde de enerjideki hedeflerimiz belirlenmiştir. Yapılacak planlama ve uygulamalar doğrultusunda yenilenebilir enerji kaynaklarının elektrik enerjisi üretimi içerisindeki payının 2023 yılında en az %30 düzeyinde olması hedeflenmiştir. Yapılan yatırımlar ve uygulanan politikalar sonucunda, 2002 yılı sonunda 31.845 MW olan Türkiye elektrik enerjisi kurulu gücü 2009 yılı sonu itibarıyla 44.782 MW'a (geçici değer) yükselmiştir. Bu bağlamda, kişi başı elektrik tüketimi 2002 yılında 1.914 kWh iken %38,5 oranında artarak 2008 yılı sonu itibarıyla 2.647 kWh olmuştur. Birincil enerji kişi başı tüketimi açısından ise 2002 yılında 1.131 KEP olan miktar da %26 artış göstererek 2008 yılı sonu itibarıyla 1.423 KEP olarak gerçekleşmiştir.

Enerji maliyetlerinde önemli bir unsur olan kayıp-kaçak ile mücadelede etkin çalışmalar yapılmaktadır. Bir taraftan teknik kayıpların azaltılması amacıyla teknik tedbirler alınırken diğer taraftan kaçak elektrik kullanımının önlenmesi için tedbirler uygulanmaktadır. Sevk ve idaresi TEDAŞ Genel Müdürlüğü'nün Merkezinden koordine edilen mobil ekipler ve her bir şirket bünyesinde oluşturulmuş olan mobil ekipler marifetiyle, özellikle yüksek tüketimli ve orta gerilimden beslenen abonelerin sayaç ölçü devre kontrolleri yapılmaktadır. Bunun yanı sıra mahallinde oluşturulan kaçak tarama ekipleri ile alçak gerilimden beslenen abonelerin kaçak elektrik kullanımına ilişkin ölçü devre kontrolleri yapılmaktadır. 2002 yılı sonundan itibaren yapılan bu etkin çalışmalar sonucunda, elektrik fiyatlarının maliyetlerinin yükselmesinin bir nedeni olan, kayıp-kaçak oranları önemli oranda düşüş göstermiştir. Son 5 yıllık dönemde kaçak elektrik kullanım oranları düşüş göstermiş olup 2004 yılı %18,6, 2005 yılı %17,8, 2006 yılı %15,1, 2007 yılı %14,8 ve 2008 yılı %14,4 olarak gerçekleşmiştir. Son bir yılda kaçak elektrik kullandıkları gerekçesiyle, hakkında yasal işlem yapılan abone sayısı 67.193'dir. Kaçak elektrik kullanımının yoğun olduğu iller sırasıyla, Mardin, Şırnak, Batman, Diyarbakır, Hakkari, Şanlıurfa, Van, Ağrı, Muş ve Bitlis'dir.

Önergede belirtilen elektrik fiyatlarının yüksek olduğu nedeniyle kaçak elektrik kullanımının artmakta olduğu anlamına gelen ifadelere katılmak mümkün değildir. 2001 yılı Aralık ayında 200 kWh'lık tüketim için asgari ücretin %25,1'i ayrılırken, Ocak 2010 tarihinde bu oran %9,4' düşmüştür.

EPDK tarafından tarifeler, fon, pay, vergiler vb. yasal yükümlölükler hariç olmak üzere onaylanmakta olup elektrik faturaları düzenlenirken ilgili yasalar gereği %1 Enerji Fonu, %2 TRT payı, Belediye ve mücavir alan sınırları içerisindeki tüketiciler için elektrik tüketim vergisi (sanayi abone grubunda %1, diğer abone gruplarında %5) ve %18 KDV uygulanmaktadır.

Enerji KİT'leri 14.02.2008 tarih ve 2008/T-5 sayılı Yüksek Planlama Kurulu Kararı ile 01.07.2008 tarihinden itibaren Maliyet Bazlı Fiyatlandırma Mekanizmasına (MBF) geçmiştir. Söz konusu Karar gereğince maliyet ve döviz kurlarındaki değişimler fiyatlara yansıtılmakta ve satış fiyatları bu Karar uyarınca belirlenmekte ve uygulanmaktadır.

Soru 3 :

Basında, bazı okulların elektrik borçları yüzünden elektriklerinin kesildiği haberleri yer almaktadır. Borçları yüzünden elektriği kesilen okul var mıdır? Varsa sayısı ne kadardır?

Cevap 3 :

TEDAŞ Genel Müdürlüğüne bağlı dağıtım şirketlerinde borcu nedeniyle elektriği kesilen okul bulunmamaktadır.